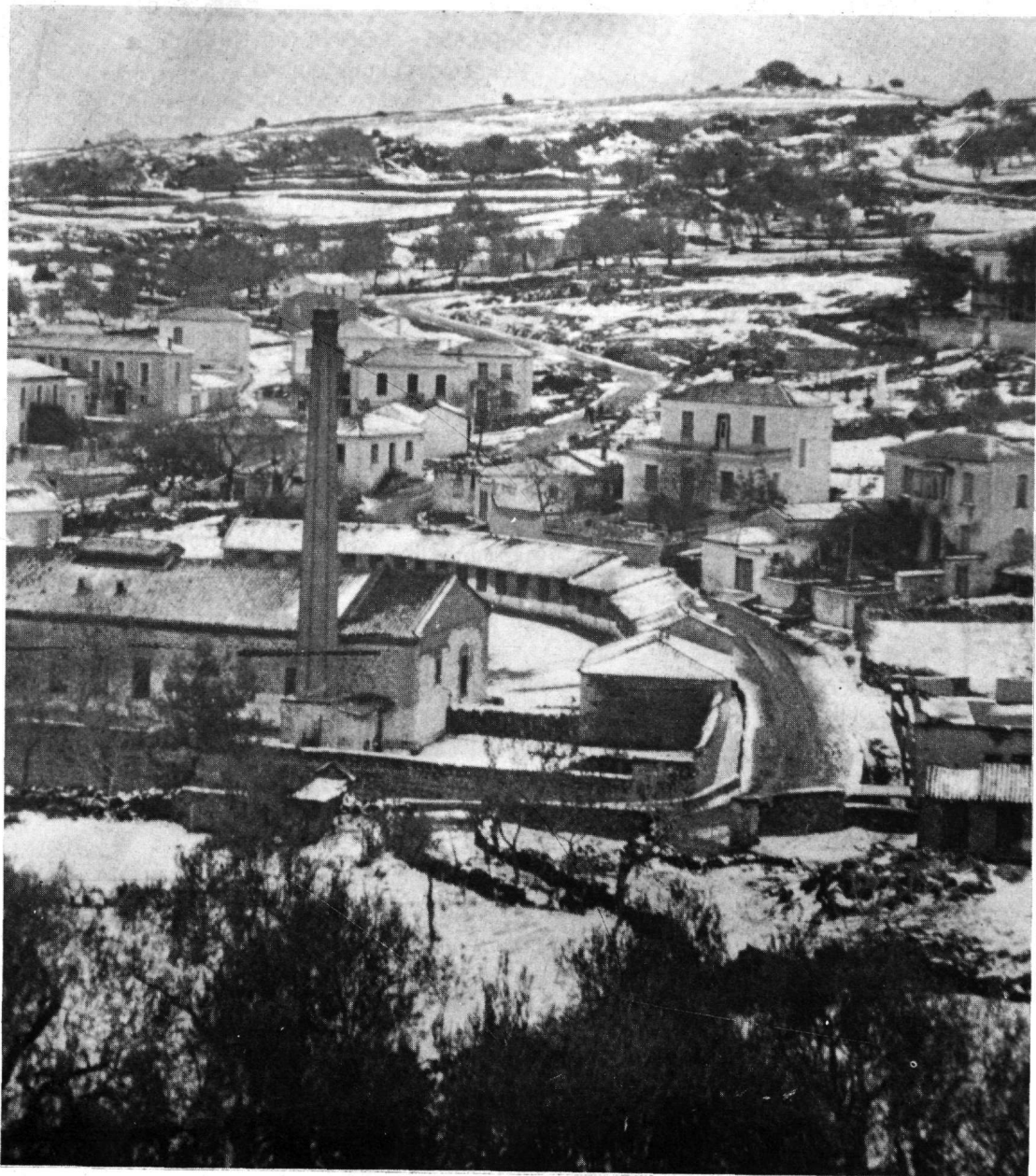

τα μανταμαδιωτκα

ΤΕΥΧΟΣ 14—15 ΧΡΟΝΟΣ Δ΄
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1982

“Όπως είπαμε και σέ προηγούμενα τεύχη του περιοδικού μας, ή ιστορία του χωριού μας είναι στενά δεμένη μέ τήν ιστορική παρουσία του μοναστηριού του Ταξιάρχη. Αυτό βέβαια τό σχήμα είναι πολλές φορές και ιδιαίτερα στήν περίπτωση μας αναγκαστικό και μās εξυπηρετεί έπειδή οι πληροφορίες γιά τή δράση και τήν καθημερινή παρουσία τών κατοίκων του χωριού μας τήν έποχή αυτή, δηλ. γύρω στά 1650, λείπουν έντελώς. “Ετσι αναγκαζόμαστε νά καταφύγουμε σέ μαρτυρίες παραπληρωματικές δηλ. νά άντλήσουμε στοιχεία από συγγενικές πρός τό χωριό μας πηγές και ύποχρεωτικά καταφεύγουμε στό μοναστήρι του Ταξιάρχη.

“Έχουμε λοιπόν πάλι τήν εύκαιρία νά τονίσουμε γιά μία άκόμα φορά τή σημασία πού έχουν γιά τήν ιστορία μας οι μοναστηριακές μονάδες και γενικότερα ή εκκλησιαστική πραγματικότητα, καθώς επί αιώνες ή εκκλησιαστική έξουσία, ήταν ή μόνη έξουσία τής όποιας ή δράση ήταν σχεδόν έλεύθερη και παράλληλη μέ τή σουλτανική έξουσία γιά πολλούς λόγους πού δέν έχουν θέση μέσα στά όρια του άντικειμένου μας.

Βέβαια και γιά τόν Ταξιάρχη αυτά πού ξέρουμε γιά τούς χρόνους αυτούς είναι πολύ λίγα· πάντως έχουμε κάποια στοιχεία γιά νά στηρίξουμε κάποιες προσπάθειες προσέγγισης πέρα από τίς παραδόσεις και τούς θρύλους.

“Υστερα λοιπόν από ένα άρκετά μεγάλο κενό, πού μεσολαβεί μετά τήν αφήγηση του μητροπολίτη Μηθύμνης Γαβριήλ, γιά τήν όποια μιλήσαμε στά προηγούμενα τεύχη μας, φθάνουμε στήν ήμερομηνία 15 Ιουνίου 1661. Στήν παραπάνω ήμερομηνία άντιστοιχεί ένα έγγραφο πού δημοσιεύτηκε γιά πρώτη φορά στό «Δελτίο τής Ίερās Μητροπόλεως Μηθύμνης», τόμ. Ι' (1938) σελ. 67-68 και άναδημοσιεύθηκε από τόν Σ.Γ. Παρασκευαΐδη στό περιοδικό «Λεσβιακά» τόμ. Ε' (196€) σελ. 184-185 και φωτογραφία του στόν πίνακα IV. “Όπως μάλιστα γράφει ό Παρασκευαΐδης τή φωτογραφία του έγγράφου τήν παραχώρησε ό Ι. Μουτζούρης, ένώ κανονικά θά έπρεπε νά υπάρχει αντίγραφο του έγγράφου και στό άρχείο του Ταξιάρχη...

Τό παραπάνω έγγραφο δανειζόμαστε από τή μελέτη του Παρασκευαΐδη γιά νά τό δημοσιεύσουμε και στό περιοδικό μας:

+διά τής παρουσίας μας όμολογίας και άπωδίξεως δυλωπιούμεν ήμεϊς οι άδελφοί, άπο μολήβου και κάστρω, ευρησκομένοι έν τη κωνσταντινούπολλην / μικρή τε και μεγάλλοι, όπώς έκαναμεν τόν κύρ διάκον

Από τόν Παναγιώτη Δ. Μιχαηλάρη

βενηαμίν επήτροπον, / ως και τω πρότερον κατά τω πρόην επητροπηκόν, όπου τω έγχήρησαν οι άδελφή / άπο τήν πατρίδαν μας, ως αυτο και ήμής τω βαιβαιώνομεν, με τω παρόν / και να εινε / και ό γεωργακίς του παπά και ο δουκακίς του γεώργιου όμου επήτροποι εις τών μέγαν / ταξηάρχημανταμάδων, δια να σηνάζων τά όισωδίματα τής εκκλησίας, κήνιτα / και άκίνητα κατα τήν προέρρεσην τών χριστιανων, όπου φέρουν εις τήν εκλησίαν και να έχη έξουσίαν ό κυρ βενηαμίν, να τα βάστα τά πάντα με καθαρών κατάστιχον, / να οϊνε έγχρηρησέμενοι εις τούς άνωθεν επητρόπους και τω ιδιόγγραφων του κύρ / βενηαμίν και κατέτος ναρχόντε εις τόν μόληβων να δινον λογαρηασμόν εις τους / ευρησκομένους άδελφους ως και τω πρό(τερον) και ώ αρχηεράς μας να μήν ανακατώ/νετε εις τόν λογαρηασμόν τής εκλησίας ούτε εις τα έρρμονα τής εκλησίας, να μήν λαβάνοι / τήποτε ειμή τω έμπατίκιν του και τής δίο έορτές να πέρνη κατά τω γράμμα όπου / ενεχήρησεν εις τον κύρ βενηαμίν, διά τω άσκανδαληστων, και δια τω βέβεον και άμετα / τρεπτων, έδώθη τω παρόν όμολογον μας εις τας χήρρας του κύρ βενηαμίν: 1661. / έν μηνί Ιουνιου - 15 - Ινδ. ιδ' :

Γιά νά διευκολύνουμε τόν άναγνώστη δίνουμε μία περίληψη του έγγράφου στά άπλά έλληνικά:

«Μέ τήν όμολογία μας αυτή φανερώνουμε ήμεϊς οι άδελφοί από τό Κάστρο και τό Μόλυβο, πού βρισκόμαστε στήν Πόλη, ότι κάναμε τόν διάκο κύρ Βενιαμίν επήτροπο όπως και πρώτα. Έπίσης νά είναι ό Γεωργάκης του Παπά και ό Δουκακίς του Γεωργίου επήτροποι στό Μέγα Ταξιάρχη του Μανταμάδου να συνάζουν τά εισοδήματα τής εκκλησίας κινήτα και άκίνητα και ό,τι δινουν οι χριστιανοί: και ό κύρ Βενιαμίν να τά κρατά και να τά γράφει σέ καθαρό κατάστιχο και κάθε χρόνο να έρχονται οι παραπάνω επήτροποι στό Μόλυβο και να δινουν λογαριασμό στους άδελφούς. Και ό μητροπολίτης να μήν ανακατώ/νεται παρά μόνο να παίρνει τό μεριδιό του και τίς δύο γιορτές (τά χρήματα γιά τίς δύο γιορτές)!!

Ακολουθούν πάνω από 30 μαρτυρες γιά τήν όμολογία αυτή, τών όποιων τά όνόματα κρινω σκόπιμο να μήν τά δημοσιεύω εδώ.

Αλλά τά προβλήματα πού θετει τό έγγραφο αυτό και τόν σχολιασμό του θά τόν κάνουμε στό προσεχές τεύχος του περιοδικού μας.

(συνεχίζεται)